

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu 4 października 2023 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wniosku obrońcy prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. K. K. – adw. M. O. o zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II ZO 50/24,

postanowił:

odrzuć wniosek.

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym postanowieniem z 24 maja 2024 r. na podstawie art. 150 § 3 ustawy z 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, przedłużył okres zawieszenia w czynnościach K. K. prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. w związku z prowadzonym wobec niego postępowaniem dyscyplinarnym, na dalszy niezbędny okres, to jest do 31 grudnia 2024 r. Postępowanie dyscyplinarne wszczęto w związku z zachowaniami polegającymi na pośrednictwie w załatwieniu sprawy powołania A. C. na stanowisko dyrektora szpitala, czyli znamion przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. oraz podjęcia działań sprzecznych z § 3, § 4 i § 19 zbioru zasad etyki zawodowej prokuratorów.

Prokurator K. K. wniósł odwołanie do Sądu Najwyższego od postanowienia z 24 maja 2024 r. wnioskiem o uchylenie postanowienia i umorzenie postępowania

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. II ZO 50/24 i do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Marek Siwek.

Prokurator K. K., na podstawie art. 29 § 6 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, wniósł o zbadanie spełnienia przez sędziego Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, z uwagi na fakt, iż w okolicznościach niniejszej sprawy, może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności sędziowskiej, mającego wpływ na wynik końcowy postępowania.

W uzasadnieniu wniosku wskazano na powołanie sędziego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictw ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z 8 grudnia 2017 r., która nie daje gwarancji niezależności od władzy wykonawczej i ustawodawczej, co skutkuje tym, że w stosunku do sędziów nominowanych do pełnienia urzędów sędziowskich w procedurze nominacyjnej z udziałem tak ukształtowanej KRS obalona została, od strony instytucjonalnej, gwarancja niezależnego i niezawisłego sądu, a w odniesieniu do sędziów Sądu Najwyższego powołanych w tym trybie, obalenie tej zasady i gwarancji nastąpiło w sposób nieodwracalny, co oznacza, że nie dają oni gwarancji niezależności i bezstronności w orzekaniu, a zatem swymi orzeczeniami nie tworzą oni sądu w znaczeniu konstytucyjnym i konwencyjnym. W uzasadnieniu wniosku odwołano się do stanowiska NSA i braku wymaganego Konstytucją RP wniosku KRS o powołanie Marka Siwka na urząd sędziego Sądu Najwyższego. Ponadto wskazano na brak wniosku sędziego o wyłączenie go do rozpoznania przedmiotowej sprawy oraz na okoliczność, że Izba Odpowiedzialności Zawodowej uznawana jest powszechnie za organ niekonstytucyjny, powołany z pogwałceniem krajowych i międzynarodowych przepisów prawa, co skutkuje niezdolnością do orzekania. Wnioskodawca wskazał na orzecznictwo TSUE, ETPCz i Sądu Najwyższego. W konkluzji wnioskodawca stwierdził, że organ orzekający z udziałem sędziego nie stanowi w przedmiotowej sprawie niezależnego i bezstronnego sądu w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 47 KPP, art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, czy art. 14 ust.1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje:

Wniosek zawiera mankament, który prowadzi do jego odrzucenia.

Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (verba legis art. 29 ust. 3 ustawy).

Ponadto przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności.

Wniosek podlega sprawdzeniu w zakresie spełnienia warunków formalnych również na obecnym etapie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lutego 2023 r., I ZB 36/22).

Zgodnie z art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5;
- 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie.

Powołany § 5 stanowi, iż dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Negatywa ocena wniosku wynika z tego, że nie przedstawia istotnej przesłanki z art. 29 § 5 ustawy, gdyż badanie spełnienia przez sędziego Sądu

Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu ma znaczenie, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Rzecz w tym, iż pozwany nie wskazuje we wniosku jak w okolicznościach sprawy ewentualne naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności związane z postępowaniem sędziego SN Marka Siwka po powołaniu go na urząd sędziego mogłoby wpływać na wynik sprawy II ZO 50/24.

Chodzi więc o to, że wniosek nie spełnia wskazanego warunku z art. 29 § 5 w zw. z § 9 ustawy.

Wskazany brak formalny wniosku uzasadnia odrzucenie wniosku na podstawie art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym.

[M. T.].

[ms]